

Liikenne- ja viestintäministeriö

Kirjaamo

Eeva Linkamaa

Viite: Saaristoliikennettä koskevat asetusluonnokset

Vastaus lausuntopyyntöön

MTK Meri-Naantali lausuu Liikenne- ja viestintäministeriölle saaristoliikennettä koskevaan asetusluonnokseen seuraavaa:

MTK Meri-Naantali vastustaa jyrkästi saariston yhteysalusmaksuja. Jo pelkkä esityksen olemassaolo aiheuttaa sen, ettei uskalleta investoida yritystoimintaan. Ylisuuret kuljetusmaksut kaatavat yritystoiminnan ja vääristävät kilpailua suhteessa muihin vastaaviin yrityksiin. Valtio tukee saariston yritysten investointeja, mutta samanaikaisesti ylisuurilla kuljetusmaksuilla valtio laittaa samat yritykset selvitystilaan.

Henkilömaksuja käsiteltäessä on syntynyt virhekuvitelmä, että autot voitaisiin jättää mantereelle. Saarissa on jopa kymmenen kilometrin pituisia matkoja kotiovelle. Autot ovat saarissa tarpeellisia, jotta päästään kotiin ja saadaan raskaat kauppatavarat mukana.

Kuljetus- ja rahtikulut ovat jo nyt paljon suuremmat saariston yritystoiminnassa kuin mantereella. Tämä johtuu siitä, ettei raskailla ajoneuvoilla tai yhdistelmillä pääse perille asti yleensä yhteysaluksen pienuuden takia. Lisättyä tähän asetusluonnoksessa olevat maksuesitykset saariston viljelijät joutuvat moninkertaisten rahtikulujen ja maksujen uhriksi verrattuna muihin viljelijöihin mantereella.

Alueellamme on tila, jossa on toistasataa päätä lypsäviä ja lihakarjaa. Omia lihakuljetuksia on 3-4 viikossa lisäksi maidot ja heinät. Rahaa kuljetuksiin uppoaisi vuodessa 232.000 euroa vain kilometrin pituisen matkan kulkemiseen yhteysaluksella. Näin suurta maksua ei voida pitää saaristolain tarkoittamana kohtuullisena maksuna.

Saaristoliikenteen yhteysalukset maksuttomiksi -tiedoite annettiin 20.8.2009 Liikenne- ja viestintäministeriön toimesta. Lipputulot olivat silloin 365.000 euroa vuodessa. Kuljetusmaksujen kohtuuttomuudesta kertoo sekin, että nyt yksi tila joutuisi maksamaan yli puolet tästä 365.000 euron maksusta.

KHO:n päätöksessä 25.6.2009 Taltio 1656 Merenkululaitos (valtio) toteaa seuraavaa: "Tämän perusteella on selvää, että yksityiset liikenteenharjoittajat eivät toisaalta säännöksissä määrätyn maksuttomuuden ja toisaalta liikenteen aiheuttamien kustannusten johdosta voi tosiasiallisesti kilpailla näistä kuljetuksista. Kuljetuspalvelujen tarjoamista aikataulun mukaisessa yhteysalusliikenteessä ei perustellusti voida pitää taloudellisesti kannattavana kilpailun kohteena olevana liiketoimintana (sivu 2)."

"Merenkululaitoksen ylläpitämää yhteysalusliikennettä harjoitetaan viranomaisen ominaisuudessa. Yksityisillä liikenteenharjoittajilla ei ole siihen tosiasiallisesti taloudellisia mahdollisuuksia. Näin ollen Merenkululaitoksen ylläpitämä yhteysalusliikenne on valtion viranomaiselle säädetty tehtävä, johon sillä tosiasiallisesti on lain nojalla yksinoikeus (sivu 2)."

Tässä oikeudelle virkavastuulla annetussa lausunnossa valtio toteaa itse, ettei aikataulun mukaista liikennettä voida pitää taloudellisesti kannattavana kilpailun kohteena. Näin varmasti on, koska ulkoisissa

olosuhteissa ei ole tapahtunut sanottavia muutoksia lausunnon antamisen jälkeen. Valtiovalta rikkoo sille viranomaisena säädettyä tehtävää ulkoistaessaan yhteysalusliikennettä, johon vain sillä on yksinoikeus.

Yhteysalukset on merkitty kansainväliseen kauppaa-alusrekisteriin matkustajalajiksi. Kaikki matkustajalukset joutuvat noudattamaan samanlaisia merenkulun sääntöjä. Ne ovat siis keskenään yhdenvertaisessa asemassa ja tämä koskee myös yhteysaluksia. Matkustajalukset ovat edelleen matkustajalajiksi, vaikka niistä käytettäisiin lautta nimikettä, varsinkin alusten ollessa saman omistajan omistuksessa (Suomen Valtio). Valtio ei omista lauttojen (yhteysalusten) käyttämää vesialuetta, eikä näitä alueita ole määrätty tiepääteksi yleisen tien osaksi. Alueen vesialueet ovat yksityisomistuksessa eivätkä ne mitenkään ole osana yleistä maantietä. Vajeriolosseja nämä säännökset eivät koske.

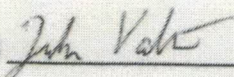
Asetusluonnoksessa toiset matkustajalajit (yhteysalukset) eivät ole maksun piirissä ja toiset ovat. Perustuslain 6§:n 1 momentin yleinen yhdenvertaisuussäännös sisältää vaatimuksen samanlaisesta kohtelusta samanlaisissa tapauksissa. Perustuslain 22§:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen. Säännös edellyttää julkisen vallan aktiivisia toimenpiteitä perusoikeuksien aineelliseksi turvaamiseksi ja niiden tosialiseksi toteutumiseksi.

On syntymässä tilanne, että saariston eri osissa samanlaista liikennettä samanlaisilla matkustajalajilla (yhteysaluksilla) hallinnoiva viranomaisena määrää toisille matkustajalajille maksun ja toisille ei. Tämä laittaa saaristolaiset asuinpaikasta riippuen eriarvoiseen asemaan.

Lausunnotuonnos on perustuslain hengen vastainen.

Kunnioitavasti

Naantalissa 10.12.2016

Juha Valtonen

Varapuheenjohtaja

Esko Lehtonen

Sihteeri

Liite: Rekisteri yhteysaluksista

Turunmaan saaristo alueen yhteysalusliikenne maksulliseksi!

Maksulliseksi muuttuvia reittejä on kymmenen kappaletta.

Suomen Lauttaliikenne-konserni on perustettu 2009 ja on jaettu kahteen eri yritykseen.

Näiden yritysten omistusoikeus on sataprosenttisesti (100%) Suomen valtiolla.

Suomen lauttaliikenne Oy LY tunnus 2199546-5 ja

Suomen Saaristovarustamo Oy LY tunnus 2317750-3

Alukset ovat siirtyneet Merenkulkulaitokselta ja Tie ja vesirakennus hallitukselta.

Maksulliseksi on tulossa ainoastaan ns. liikennöitsijät, jotka ovat tulleet merenkulkulaitokselta ja

Varsinais-Suomen ely:n kilpailun tuloksina.

Maksuttomaksi on jäämässä kaikki isoimmat alukset jotka ovat peräisin ns. TVH:n hallinnosta siirtyneet alukset. Nämä lautat hallinnoivat suuria liikennemääriä Parainen -Nauvo , Nauvo-Korppoo, Korppoo – Houtsar, Kustavi – Iniö ja Kasnäs – Hiittinen.

Kaikki Saaristomerellä harjoittavat alukset ovat Suomen Matkustajalaiva rekisterissä. Matkustajalaivat ovat TRAFIN luokitettavia ja täyttävät kansainväliset luokitukset asetuksineen.

Kansallinen määräys luokittelee aluksen jossa on 12matkustajapaikkaa. On kyseinen alus matkustajalaiva. EI LAUTTA.

Tasa-arvolakiin 6§ perustuen ei voida antaa maksuvapautusta ns. TVH:n lautoille

Alukset jotka liikennöivät Saaristomerellä on oikeus käyttää ainoastaan MERITEIDEN SÄÄNTÖJÄ!

Mitkään näistä lautta reiteistä eivät ole ns. maantie jatkeita. (Omistusoikeus vesialueisiin on monilla tahoilla). Ei Valtion yksinoikeutta.

Maksuvapautus on siis ehdotuksessa seuraaville matkustajalaivoille:

M/S Aurora IMO n:o 9126792 pituus 46,58n ja leveys 12m

M/S Aura IMO n:o 8959867 pituus 53,8n ja leveys 12m

M/S Mergus IMO n:o 8324517 pituus 49,51m leveys 9,5m

M/S Stella IMO N:o 9624691 pituus 64,4 ja leveys 12,7m

M/S Falco IMO pituus 52m leveys 12m

M/S Prostvik pituus 50m leveys 9m